

Posudek oponenta dizertační práce

Jméno kandidátky: Mgr. Lucia Kvočáková

Téma a rozsah práce: Vývoj a komparácia právnej úpravy sociálneho poistenia v Českej a Slovenskej republike, **220** stran vlastního textu

Datum odevzdání práce v listinné podobě 8.7.2014 a v elektronické podobě téhož dne

1. **Aktuálnost** (novost) tématu: zvolené téma je klasické, jeho význam pro teorii a praxi to však žádným způsobem nesnižuje.
2. **Náročnost** tématu na:
  - Teoretické znalosti – téma je vysoce náročné na teoretické znalosti, autorka tyto znalosti prokázala, při práci zřejmě dílčím způsobem vyšla již ze své magisterské práce, kterou úspěšně obhájila na téma Právní úprava sociálního zabezpečení za první republiky a její přínos pro současnost
  - Vstupní údaje a jejich zpracování – ke zpracování tématu bylo využito dostačující množství odborné literatury a judikatury, autorka těžila též ze svých četných praktických zkušeností a studentské vědecké činnosti, zejména řešení specifického vysokoškolského výzkumu (srov. str. 10 disertační práce)
  - Použité metody – byla zvolena klasická metoda zpracování disertační práce
3. **Kritéria hodnocení** práce
  - Splnění cíle práce – práce má nejen kompilační povahu, autorka též dostatečně analyzuje unijní i národní českou a slovenskou právní úpravu a průběžně dochází k četným a podnětným závěrům, a to v teorii i praxi (viz např. str. 130 disertační práce)
  - Samostatnost při zpracování tématu – téma autorka se mnou nekonzultovala, stejně jako vlastní práci
  - Logická stavba práce – Práce průřezovým způsobem komparuje český a slovenských systém sociálního zabezpečení. Dílo je členěno kromě úvodu a závěru do 10 částí. První část je věnována vývoji sociálního zabezpečení v Rakousku-Uhersku, druhá až šestá část pojednávají o vývoji českého a slovenského systému v jednotlivých historických etapách. Zbývající části pak analyzují klíčové subsystemy práva

sociálního zabezpečení v obou zemích. Struktura práce je logická, úsporná a přehledná.

- Práce s literaturou, vč. citací – autorka vhodně pracuje s literaturou a řádně cituje použité prameny

- Hloubka provedené analýzy – práce přináší nové teoretické poznatky, které lze účelně zapojit do výuky pracovního práva a práva sociálního zabezpečení, kandidátka v práci účelně spojuje své praktické zkušenosti s nabytými znalostmi a obojí přínosným způsobem promítá je do zkoumané problematiky. Oceňuji práci jako celek, zvláště pak pojednání autorky reformách na Slovensku a jejich porovnání s reformami na území České republiky, dále pak konkrétně pojednání o fenoménu tzv. slovenských důchodů (str. 190 a násl. dizertační práce).

- Úprava práce – práce je standardně upravena

- Jazyková a stylistická úroveň – velmi dobrá, příště doporučuji věnovat více úsilí překladu názvu a abstraktu do cizího jazyka. Pojem „the Czech and Slovak Republics“ je právě s ohledem ke zvolenému tématu sice sympatický, nicméně vysoce zavádějící (titulní list disertační práce), jakož i závěrečné stylistické redakci práce (viz např. nevyskloňované používání jména Otty von Bismarcka na str. 214 disertační práce).

4. Případné **další vyjádření** k práci – práce splňuje požadavky kladené Univerzitou Karlovou v Praze, Právnickou fakultou na zpracování disertačních prací. Dle Protokolu o vyhodnocení podobnosti závěrečné práce ze dne 16.7.2014 neexistuje dokument shodný s předloženou disertační prací. Doporučuji zvážit publikování hlavních tezí disertační práce v odborném časopise, aby se s podnětnými závěry mohla seznámit též praxe.

5. **Připomínky a otázky** k zodpovězení při obhajobě – nemám zásadní připomínky. V případě, že se autorka po úspěšné obhajobě rozhodne pro pokračování ve výzkumu předmětného tématu, doporučuji se více zaměřit na legislativní opatření a judikaturu vážící se v obou státech k sociálním reformám; k ochraně postavení jednotlivce před retroaktivním zaváděním nových úsporných opatření i před restriktivní politikou vyplývající z ideologicky motivovaných změn.

K dílčím připomínkám; nesdílím přesvědčení autorky, že přijatá reforma nebyla logickým vyústěním zprávy tzv. druhé Bezděkovy komise (str. 217 disertační práce). Pokud jde o případ koordinace sociálního zabezpečení a princip jednoho právního řádu

(str. 197 a násl. dizertační práce), pak se mohla autorka věnovat stále více aktuálnímu problému retroaktivně vystavených formulářů E101 a A1. Autorka chybně zjednodušuje územní působnost nařízení č. 883/2004 na str. 201 dizertační práce, když ignoruje, že od 1. 1. 2011 nebylo předmětné nařízení účinné mimo jiné též na území Dánska; od 1. 4. 2012 se k aplikaci předmětného koordinačního nařízení zavázalo Švýcarsko a od 1. 6. 2012 Island, Lichtenštejnsko, Norsko.

Při obhajobě doporučuji, aby se kandidátka vyjádřila též k některému z následujících podnětů:

a) Proč se reforma slovenského důchodového systému tak opozdila (k tomu např. str. 216 dizertační práce)?

b) Existuje rozumná alternativa ke konceptu sociálního státu, který existuje v obou zkoumaných státech?

6. **Doporučení** – práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertačních prací

7. Navržený **klasifikační** stupeň – prospěla dle výsledku ústní obhajoby

V Praze dne 4.9.2014

doc. JUDr. Martin Štefko, Ph.D.

oponent